

den for kontortiden, blev endvidere anvendt til varetagelse af hverv, der efter lovgivningen forudsættes varetaget af dommere.

De nævnte undersøgelser har bl.a. vedrørt spørgsmålet, om dommeres bibeskæftigelse har en negativ indflydelse på deres arbejdsindsats i hovedstillingen. Undersøgelserne har imidlertid ikke behandlet spørgsmålet om, hvorvidt dommeres habilitet i hovedstillingen bliver berørt, såfremt de har bibeskæftigelse.

Der har dog ikke i praksis været forhold, der peger på, at dommeres bibeskæftigelse giver anledning til habilitetsproblemer. Hertil kommer, at retsplejelovens §§ 60-62 fastsætter udførlige regler om dommeres habilitet.

Endvidere har anvendelsen af dommere i hverv ved siden af hovedstillingen både i offentligt og privat regi sin baggrund i, at man har fundet, at dommermedvirken indebærer en række fordele. Bl.a. anses dommerdeltagelse for at bidrage til, at sager behandles så betryggende som muligt.

Hertil kommer, at den indberetningsordning, der foreslås for alle dommere med hensyn til bibeskæftigelse, jf. nærmere nedenfor under pkt. 6.3.2., vil medvirke til at sikre, at dommere ikke påtager sig bibeskæftigelse i videre omfang end rimeligt. Også den foreslåede ordning med tilladelse til bibeskæftigelse vil være medvirkende til, at der ikke opstår problemer i relation til dommeres habilitet som følge af bibeskæftigelse.

Justitsministeriet finder på den baggrund ikke, at der bør gennemføres et generelt forbud mod bibeskæftigelse.

For så vidt angår dommeres deltagelse i offentlige *nævn og råd*, går Justitsministeriet ligesom udvalgets flertal ind for, at dommere på alle niveauer fortsat bør kunne medvirke i arbejdet i disse organer. Justitsministeriet lægger herved bl.a. vægt på, at Folketinget i adskillige tilfælde ved lovgivningen har fundet det nødvendigt, at dommere beklæder poster som formand for eller medlem af offentlige nævn og råd ofte af retssikkerhedsmæssige årsager.

Dommeres medvirken i nævn og råd er endvidere med til at sikre borgerne en enkel, smidig, saglig kompetent og uvildig behandling af en række konflikter mellem borgerne og det offentlige.

Justitsministeriet kan som udvalgets flertal anbefale, at den hidtidige ordning, hvorefter det er dommere, der beklæder formandskabet i *Arbejdsretten* og *Voldgiftsretten for Bygge- og Anlægsvirksomhed*, opretholdes. Begge institutioner har med dommerdeltagelse fungeret til de involverede parter tilfredshed gennem årtier.

For så vidt angår Arbejdsretten, har et af arbejdsministeren nedsat udvalg med deltagelse af arbejdsmarkedets parter i øvrigt i betænkning nr. 1318/1996 om revision af lov om Arbejdsretten foreslået den gældende ordning bevaret. Denne betænkning har dannet grundlag for den netop vedtagne lov om arbejdsretten, lov nr. 183 af 12. marts 1997 om arbejdsretten.

Endvidere har arbejdsmarkedets parter i deres hørings svar udtrykt deres uforbeholdne ønske om fortsat at kunne anvende dommere i Arbejdsretten. LO har således i sit hørings svar bl.a. anført, at det er en forudsætning for, at det fagretlige system i fremtiden kan fungere og nyde den respekt, det gør, at der fortsat vil være mulighed for at trække på dommere, der har deres hovedbeskæftigelse ved landets højeste domstole.

Efter Justitsministeriets opfattelse fører de synspunkter, der fremgår ovenfor, også til, at ordningen med dommermedvirken i *faglige voldgifter* bør opretholdes.

For så vidt angår dommeres deltagelse i *private voldgifter*, finder Justitsministeriet ligesom udvalgets flertal, at der ikke er grundlag for at udelukke dommere fra deltagelse heri, såfremt dommerne er valgt af parterne i fællesskab, af de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten, af en retspræsident eller af Det Danske Voldgiftsinstitut. Denne udpegningsprocedure giver således efter Justitsministeriets opfattelse et tilstrækkeligt værn mod habilitetsproblemer. Derimod er Justitsministeriet enig med udvalget i, at dommere ikke bør indtræde som partsudpegede medlemmer af en voldgiftsret.

Der er endvidere ikke tvivl om, at »brugerne« af de private voldgifter og deres advokater anser det som en betydelig fordel, at dommere deltager i afgørelsen af voldgiftssagerne.

6.3.2. Udformningen af en tilladelses- og indberetningsordning

Justitsministeriet er enig i, at der er behov for større gennemsigtighed og indsigt i dommeres bibeskæftigelse. Flere oplysninger om omfanget og karakteren af dommeres bibeskæftigelse vil således kunne bidrage til, at der ikke dannes myter på dette område, som kan kompromittere dommernes uafhængighed.

Justitsministeriet finder det således af de grunde, der anføres af udvalget, hensigtsmæssigt, at den eksisterende *tilladelsesordning* i retsplejelovens § 47 opretholdes, samtidig med at den udbygges med en mulighed for, at retspræsidenterne i konkrete tilfælde kan pålægge en dommer at redegøre for tidsforbruget og indtægterne i forbindelse med bibeskæfti-